

TEN SLOTTE

REDESIGN DE RECHTSBIJSTAND

DOOR / BERNARD DE LEEST

LID ALGEMENE RAAD NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

Op 1 februari jl. demonstreerde de algemene raad, samen met zo'n vierhonderd andere advocaten, voor de Tweede Kamer tegen de bezuinigingen op het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. Met de leus 'Red de rechtsbijstand!' protesteerden wij – helaas opnieuw – tegen de jarenlange kaalslag binnen de sociale rechtshulp. Met de overduidelijke eindconclusies van de onafhankelijke commissie-Van der Meer op zak dat er jaarlijks 127 miljoen euro bij moet om de toegang tot het recht zeker te stellen. Ondanks ruime bijval door de oppositie bleek het regeerakkoord van gewapend beton. De Minister voor Rechtsbescherming hield voet bij stuk: geen euro erbij.

Sterker nog, niet lang na onze protestactie gaf hij het startsein voor het project 'Redesign rechtsbijstand' met als doel een geheel nieuw stelsel te ontwerpen. Nota bene binnen de huidige budgettaire kaders! Dat was, is en blijft onmogelijk. Een gedegen stelsel van gefinancierde rechtsbijstand, met kwalitatief goede rechtshulp voor kwetsbare rechtzoekenden kan niet zonder de hoognodige investeringen. De laatste jaren heeft de bezuinigingsdrang van het departement het stelsel gedomineerd. De schade hiervan is zichtbaar en dient spoedig gerepareerd te worden. Onze rechtsstaat vereist dat! Later dit jaar komt de minister met een plan in welke richting het stelsel zich volgens het kabinet zou moeten bewegen. De afgelopen jaren is al zoveel nagedacht, bediscussieerd, geschreven en gerapporteerd dat de NOVA zich

genoodzaakt voelt om met een eigen voorstel, bestaande uit vijf concrete actiepunten, te komen. Zo pleiten wij bijvoorbeeld voor het opzetten van een online 'advocatenpost'. Hier moeten eerstelijns hulpverleners via een app terecht kunnen, zodat vroegtijdig een juiste diagnose van het juridische probleem plaatsvindt. Voorkomen is immers beter dan genezen. Een ander voorstel is sociaal advocaten, die aantoonbaar bewijzen specialist te zijn en kwaliteit leveren, te belonen door hen voorrang te geven bij doorverwijzing van rechtzoekenden. Dat lenigt de nood bij advocaten die zich hebben gespecialiseerd op de toevoegpraktijk en zorgt voor nieuwe broodnodige instroom van advocaten in het stelsel.

In combinatie met voldoende investeringen kunnen innovatieve werkwijzen als deze ervoor zorgen dat de toegang tot het recht voor on- en minvermogenden gewaarborgd blijft. Om die boodschap kracht bij te zetten, blijven wij letterlijk en figuurlijk actievoeren. Op 6 juni organiseert de NOVA een extra Gerbrandydebat, dat geheel is gewijd aan de gefinancierde rechtsbijstand en de toegang tot het recht. Daaraan voorafgaand houden leden van de algemene raad en betrokken advocaten op 5 en 6 juni een protestwake bij de Tweede Kamer. Een protest in estafettevorm om de politiek nog eens duidelijk te maken dat het water aan de lippen van de sociale advocatuur staat en dat de toegang tot het recht dreigt te worden weggespoeld. Een redesign is slechts cosmetisch. Red de rechtsbijstand!